TARİH Sınıf-9

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU İLK ÇAĞ'DA YERYÜZÜNDEKİ BELLİ BAŞLI MEDENİYET HAVZALARI

Yunan Medeniyeti

Polis adı verilen şehir devletleri halinde yaşamışlardır. Yunan kentlerinde yapılan seçimler, cumhuriyet ve demokrasinin ilk izleri kabul edilir. Başta Aristoteles (Aristo) olmak üzere Yunan bilginleri, bitkilere ve hayvanlara ilişkin bilimsel bilgileri derleyerek botanik ve zooloji gibi bilim dallarının temellerini atmıştır.

Anadolu Medeniyetleri - HİTİTLER

-Başkent Hattuşaş olmak üzere, Kızılırmak Havzası'nda yaşamış olan Hititler, bir kral tarafından yönetilmişlerdir.
- Pankuş adındaki meclis yönetimde etkili olmuştur.
-Hititlerde Tavananna denilen kraliçe yönetimde söz sahibi olmuştur.
-Hitit Kanunlarında evlenme, boşanma, nikâh, nişan gibi medeni kanunun kapsamına giren hususlara yer verilmiştir.
-Hititler, gelişmiş hukuk kurallarıyla kadın haklarına kanunlarında yer vermiştir.
-Anal denilen yıllıklar tutmuşlardır.
-Ülkelerinin ''Bin Tanrı İli ''olarak adlandırmışlardır.

Anadolu Medeniyetleri - LİDYALILAR

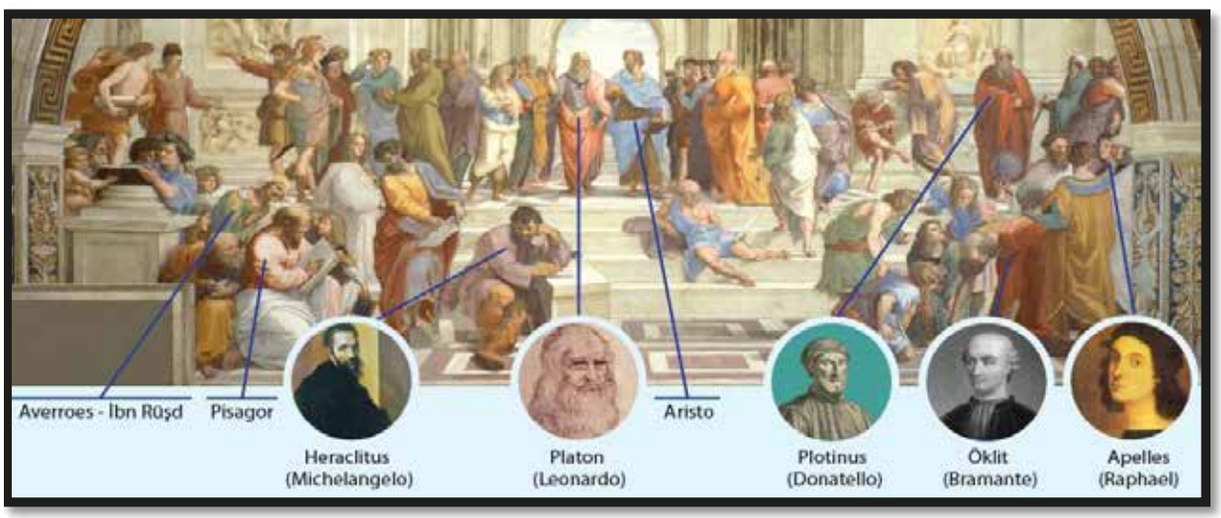
İnsanlık tarihinde ilk kez madenî parayı (sikke) basmışlardır.

Anadolu Medeniyetleri - FRİGLER

-Bugün Ankara sınırları içinde bulunan Gordion başkent olmak üzere kurulmuşlardır.
-Topraklarının tarıma elverişli olması sebebiyle; tarım ile ilgili alanlarda ve hayvancılıkta gelişmişlerdir.
-Tapates adı verilen halı ve kilimleri dokumuşlardır.
-Fibula, denilen çengelli iğnelerin mucididirler.
-Kibele denilen ana tanrıça kültürüne inanmışlardır.

Anadolu Medeniyetleri - URARTULAR

-Bugünkü Van ilimiz olan Tuşpa merkez olmak üzere kurulmuşlardır.
-Zengin demir, gümüş ve bakır yataklarına sahip olan Urartular, maden işleme sanatında ilerleme kaydetmiştir.
-Yaşadıkları bölgenin dağlık ve kayalık olması sebebiyle; kaya oymacılığı ve taş işçiliğinde gelişmişlerdir.
-Van Kalesi, Şamram Su Kanalı ve mezar odaları inşa ederek mimaride gelişmişlerdir.



Mısır Medeniyeti

-Nil Nehri etrafında ortaya çıkan Mısır medeniyeti İlk Çağ'daki en büyük medeniyetlerden biridir.
-Firavun denilen ve kendilerini aynı zamanda tanrı olarak kabul eden krallar tarafından yönetilmişlerdir.
-Mısırlılar, hacim ve alan ölçmeyi hesaplamış ve piramit adı verilen anıt mezarlar yapmışlardır.
-Mimari, astronomi, matematik, eczacılık ve tıp alanında ilerlemişlerdir.
-Mısırlılar, güneş takvimini kullanmış, yılı 365 gün olarak hesaplamışlardır.

Doğu Akdeniz Medeniyeti - FENİKELİLER

-Akdeniz'in ilk uzman gemicileri ve tüccarları olan Fenikeliler, ticari faaliyetleri sayesinde çivi yazısı ve hiyeroglifin yerine Fenike alfabesini geliştirmiştir. Bu alfabeyi Yunanlılar ve Romalılar geliştirerek bugünkü Latin alfabesi oluşturulmuştur.
-Yapmış oldukları kolonicilik sayesinde Akdeniz Havzası'nda ticaret, ekonomi ve kültürel etkileşim gelişmiştir.

Doğu Akdeniz Medeniyeti - İBRANİLER

İbranilere kadar çok tanrılı din inanışı yaygınken İbraniler tarihte ilk tek tanrılı inancı (semavi din) benimsemiştir.

SORULAR

1- İlk Çağ uygarlıkları ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır?</u>
A) Hititler, Anal denilen yıllıklar oluşturmuşlardır.
B) Mısırlılar, piramit adı verilen anıt mezarlar yapmışlardır.
C) Frigler, tapates denilen halı ve kilimleri dokumuşlardır.
D) İbraniler, tek tanrılı semavi din inancını benimsemişlerdir.
E)Fenikeliler, tarihte ilk kez madeni parayı kullanmışlardır.

Cevap: E

2- Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Çağ medeniyetlerinden biri <u>değildir?</u>
A) Hititler B) Urartular
C) Asurlular D) Lidyalılar
E) Frigler

Cevap: C

3- ● Oda şeklinde mezarlar inşa etmişlerdir.
● Taş işçiliğinde gelişmişlerdi.
● Günümüzde hala kullanılan sulama kanallarını inşa etmişlerdir.
Bazı özellikleri verilen İlk Çağ uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Frig B) Urartu C) Pers
D) Asur E) İyon

Cevap: B